

Fintor Gábor

Debreceni Egyetem,

Nevelés-és Művelődéstudományi Doktori Program

**A mindennapos testnevelés
szubjektív helyzete
az észak-alföldi régió
tanulóinak körében**

Fiatal Sporttudósok IV. Országos Konferenciája

Magyar Sport háza, Budapest,

2016. december 3.

Az előadás célkitűzése

- A téma relevanciája
- Testnevelés és sport műveltségterület változása
- Elméleti keret
- Az empirikus kutatás

A rendszeres fizikai aktivitás NEMZETKÖZI kitekintésben

- A gyermekkori fizikai aktivitás és felnőttkori egészségi állapot közötti összefüggés (Sallis és mtsai 2000; Minnaro 2009; Barnett és mtsai 2008)
- Pennsylvania államban (Erffle 2014).
- Franciaországi vizsgálatok (Shepard és mtsai 2013).
- Horvátországi tanulmány (Culjak és mtsai 2014).
- Görög kutatás (N=2043) (Moschonis és mtsai 2013).

A sport szocializációja az oktatáson keresztül

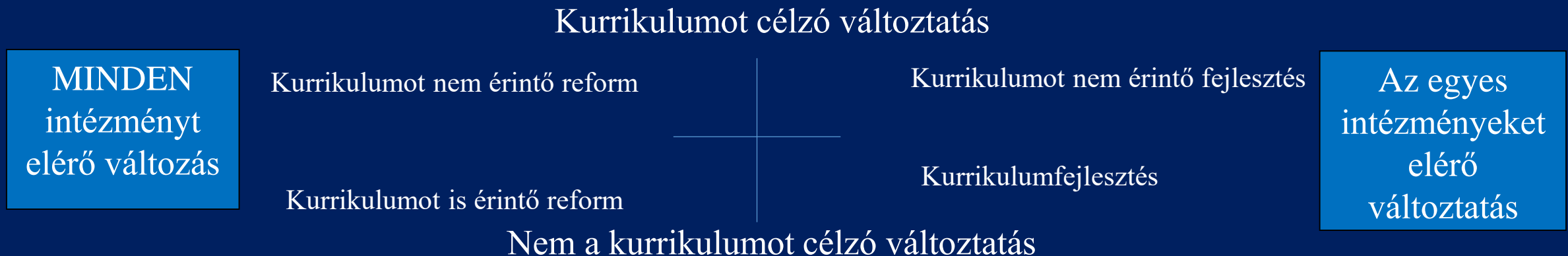
- Testnevelés és sport műveltségterület változása (NAT 2012)
- A 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- Az 1980-as és 90-es évek tapasztalatai
  - Rétsági (2015) szerint a mindennapos testnevelés egyre nagyobb lehetőségeket teremt, és a sport általi szocializációban a tanórai testnevelés játssza a főszerepet.
  - H. Ekler-Rétsági (2003): a testnevelő kulcsszereplő a testnevelés és sport értékeinek reprezentálásában.

Elméleti keret – IMPLEMENTÁCIÓ KUTATÁSOK

Reformok és fejlesztések

- A közoktatás fejlesztési sikerességét határozzák meg
- Nem a döntés, a folyamat és a szereplők a fontosak
- A beavatkozás elérte-e a célját?
- Tudják-e tartósan alakítani a pedagógiai folyamatokat?

(Halász-Fazekas 2012)

A kutatás módszere, a minta jellemzése

- N=1153, a válaszadók 45,3%-a fiú, 52,2%-a pedig lány, (4,3% nem válaszolt)
- A kutatás mintavételi kerete az észak-alföldi régióba tartozó három megye minden olyan intézményét jelentette, amelyek az általános iskola felső tagozatos osztályait iskolai képzésben foglalkoztatják. A minta az adott régióra megyei, településtípus szerint és diákszám alapján **reprezentatív** mintának tekinthető.
- A saját készítésű likert-skálás kérdőív
- 2016. január-március

Hipotézisek

- Feltételezzük, hogy a megkérdezettek jelentős többsége pozitívan nyilatkozik a testnevelés tantárgyról, ugyanakkor a nemek között szignifikáns különbséget várunk e tekintetben a fiúk javára (Hamar Pál kutatásai).
- Feltételezzük, hogy a mindennapos testnevelés bevezetéséhez kapcsolódó állítások alapján kialakított csoportok esetében a nemek és a testnevelés tantárgy kedveltségénél is különbségek lesznek kimutathatóak.

A testnevelés tantárgy kedveltségének nemek szerinti megoszlása (N=1074)

	Fiú	Lány
Nagyon szeretem	56.4%	36.2%
Szeretem	38.7%	53.9%
Nem szeretem	2.0%	8.1%
Nagyon nem szeretem	2.9%	1.9%

A mindennapos testnevelés bevezetéséhez kapcsolódó állítások átlagai (N=1153)

A testnevelés órán csak egyfajta sportágat (pl: kézilabdázás) gyakorolunk.	1.52	A testnevelésórákon megismerem a különböző sportágak versenyszabályait.	3.07
A testnevelő tanár szigorúbb, mint a többi tanár.	1.88	Sokat ügyesedtem, mert mindennap van testnevelésóránk.	3.12
A testnevelő tanártól nehéz feladatokat kapunk.	1.98	A testnevelésórán rendszeresen játszunk.	3.13
A testnevelésóra miatt fáradt vagyok napközben.	2.08	A testnevelésóra megtanít a kudarc (vereség) elviselésére.	3.14
A testnevelő tanárnak nagyok az elvárásai.	2.16	A testnevelésórán mindig jó a hangulat.	3.15
A testnevelésórák miatt kedvelem a sportműsorokat, sportközvetítéseket a televízióban, az interneten.	2.39	A testnevelő tanártól sokat hallunk a testedzés, a sportolás fontosságáról.	3.17
A testnevelő tanártól hallottak miatt odafigyelek a táplálkozásra.	2.42	A testnevelésórán saját teljesítőképességemhez mérten értékelnek.	3.19
A testnevelő tanár az egészséges életmódról is szokott beszélni.	2.68	Jó kapcsolatom van a testnevelő tanárral.	3.20
A testnevelésórák meghozzák a kedvemet ahhoz, hogy iskola után is sportoljak valamit.	2.80	A testnevelésórán többféle sportágat tanulunk.	3.21
A testnevelésórán változatos játékokat játszunk.	2.86	A testnevelésóra megtanít a csapatban való együttműködésre.	3.21
A testnevelésórán rendszeresen kapunk értékelést (szóban értékel a tanár, piros pontot ad, érdemjegyet ad).	2.88	Úgy érzem, a testnevelésóráktól egészségesebb lehetek.	3.23
A testnevelésórán érdekes gimnasztikai gyakorlatokkal melegítünk be.	2.89	A testnevelés miatt kerülöm az olyan káros dolgokat, mint a dohányzás, alkoholfogyasztás.	3.33
A testnevelésóra mindig bemelegítésből, fő- és levezető részből áll.	3.03	A testnevelő tanár azt szeretné, hogy mindenki megtanulja az adott anyagot, ezért mindenkinek segít.	3.35
A testnevelésóra végére jól elfáradok.	3.05	A testnevelésórán az is lehet sikeres, aki más órán rosszabbul teljesít.	3.45

Klaszteranalízis során kapott csoportok

1. Tantárgyi ismeretek
(didaktikai, nevelési cél)
átlag=2,60

2. Egészségtudatosság
(életmód,
személyiségfejlesztés)
átlag=2,88

• **3. A testnevelő szerepe**
(pedagógus, oktatás)
átlag=2,79

Klasztercsoportok és a testnevelés tantárgy kedveltségének megoszlása (N=933)

	Tantárgyi ismeretek	Egészség-tudatosság	A testnevelő szerepe
nagyon szeretem	10,8%	34,3%	54,8%
szeretem	31,7%	40,5%	27,8%
nem szeretem	80,6%	10,4%	9,0%

Következtetések

- Szubjektív nézőpont
- Reprezentatív kutatás
- NAT cél- és feladatrendszer
- Nemek közötti eltérések a tantárgy kedveltségét illetően
- A testnevelő kiemelt szerepe

**Köszönöm a megtisztelő
figyelmet!**

fintor.gabor@gmail.com